

KABOTAJ KANUNU - 1 TEMMUZ 1926

Kabotaj; bir ülkenin kendi karasularında (deniz ve limanları arasında) **yük ve yolcu taşıma hakkıdır**. Bu hak Osmanlı Devletinde **yabancı şirketlere verilmişti**. Bu durum **ekonomik bağımsızlığımıza ve egemenlik haklarımıza aykırı** bir durumdu.

- Kabotaj Kanununun kabul edilmesi ile **limanlarımız arasındaki yük ve yolcu taşıma hakkı Türklere verildi**.
- Türk karasularında **yük ve yolcu taşıma haklarının Türklere ait olduğu** kabul edildi. (1 Temmuz 1926)
- ❖ Kabotaj Kanunu ile **denizyolları millileştirildiği için Milliyetçilik ilkesi** ile, **ekonomi ile ilgili olduğu için de Devletçilik ilkesi** ile ilgilidir.

BİR CUMHURİYET KENTİ

- Atatürk, **Ankara'nın Cumhuriyete yakışır bir şehir olması için çalışmış, Ankara'da fakülteler, üniversiteler kurmuş, şehrin planlı gelişmesi için** 1928 yılında bir yarışma düzenlemiş, yarışmayı **Alman Mimar Hermann Jansen** kazanmıştır.
- **Ankara'nın gelecek 50 yılı düşünülerek 300 bin nüfuslu şehir planı yapmıştır.**

BİR DEVRİN ANALİZİ: NUTUK

- **Nutuk**, yeni Türk devletinin yazılan ilk tarihidir. Yazarı **Mustafa Kemal Atatürk'tür**.
- Atatürk yaptığı çalışmaları Türk insanına tanıtabilmek amacıyla bu kitabı kaleme almıştır.
- Nutuk, **Cumhuriyet Halk Partisinin 15-20 Ekim 1927** tarihleri arasında Ankara'da toplanan **İkinci Kongresinde Atatürk tarafından okunmuştur**.
- Nutuk, **1919'dan başlayarak 1927 ye kadar olan tarih dilimini incelemektedir**. Bu dönem üç bölümde ele alınmıştır.
1- Kuva-yı Milliye Dönemi (1919-1920)
2- TBMM Dönemi (1920-1923)
3- Cumhuriyet Dönemi (1923-1927)
- ✓ Atatürk bu eserinde, **ulusal varlığı sona ermiş sayılan büyük bir ulusun, bağımsızlığını nasıl kazandığını, bilim ve tekniğin en son ilkelerine dayanan ulusal ve çağdaş bir devleti nasıl kurduğunu** anlatmaya çalışmıştır.
- ✓ Nutuk'un **birçok dile çevrilmesi onun evrensel bir eser olduğunu** gösterir.

Kurulan diğer kurumlar: Kızılay, Yeşilay, Verem Savaş Dernekleri, Çocuk Esirgeme Kurumu gibi sosyal kuruluşlardır.

Zeki DOĞAN
Sosyal Bilgiler Öğretmeni

SAĞLIK ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR
DEVLET TOPLUM ELELE

- **Milletin sağlığını korumak ve güçlendirmek, bulaşıcı ve salgın hastalıkları önlemek ve sağlıklı nesiller yetişmesini sağlamak** politikası esas alındı. **Bunun için de;**
 - Koruyucu hekimliğe önem verilerek **Hıfzısıhha Enstitüsü** kuruldu.
 - İlk Hıfzısıhha Enstitüsüne Sağlık Bakanı **Refik Saydam**'ın adı verildi.
 - **Verem o önemde yaygın bir hastalıktı**. Bu amaçla; Behçet Uz'un girişimiyle
- ✓ 1923'te İzmir **Veremle Mücadele Cemiyeti**;
- ✓ 15 Ağustos 1924'te İstanbul'da **Senatoryum**;
- ✓ 1925'te Veremle mücadele için ilk **Dispanser**;
- ✓ 1927'de **İstanbul Veremle Mücadele Cemiyeti** kuruldu.
- ❖ **Senatoryum:** Uzun dönemli tedavi gerektiren hastalıklara sahip (verem) hastaların iyileştirilmesi için kurulmuş sağlık kuruluşu.
- ❖ **Dispanser:** Ayakta tedavisi yapılabilecek durumdaki hastaların, hafif tedavi edilerek, karşılığında ücret talep edilmeyen bakım evi.
- 1930'da **Umumi Hıfzısıhha Kanunu** çıkarıldı. Umumi Hıfzısıhha Kanunu ile **veremlilerin ihbar edilmesi ve önlem alınması** ile ilgili kanundur.
- **Behçet hastalığını** ilk kez 1937 yılında **Hulusi Behçet** tanımladığı için bu hastalık onun adıyla anılır.